

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 62 M
 Z dostawą w miejscu 65 M
 Z przesyłką pocztową 68 M
 Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 124 M
 Z dwurazową dostawą
 w miejscu . . . 132 M
 Z przesyłką pocztową 136 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPLACONO RYCZAŁTEM**CENA NUMERU POJEDYNCZEGO****3 Mk.****GAZETA****PORANNA**

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 popoł. („Gazeta Wieczorna“)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokola 4/1
 Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15

Nr. 5421.**Lwów, poniedziałek 6 września 1920****Rok XI****Naczelnik we Lwowie!****Chlebem i solą.**

Lwów, 5. września.

Jest Lwów dziś w tem szczęśliwym położeniu, że gości w murach swych Naczelnika Państwa i Naczelnego Wodza. Szczęśliwy jest przeto, że może bezpośrednio, nie drogą adresów i depesz, czy słanych deputacyi, wyrazić hołd swój i miłość Temu, który symbolizuje suwerenność Rzeczypospolitej.

Oddawna czekał już na tę chwilę Lwów — to miasto zestrzelane, opustoszałe wojną, miasto walczące, najwierniejsze, nigdy się przed wrogiem nie cofające, najbardziej przysięgłe ze wszystkich miast Polski. Miasto, które, samo jedno może, nigdy ani na moment, idei Piłsudskiego się nie sprzeniewierzyło, sztandaru nie zdradziło, żołnierskiego swego wyznania nie zaparło. To miasto wita dziś swego Wodza.

Naprzekór różnym nurtom podziemnym, pracy kreoiej, wbrew zaczynam warcholim, zbrodniczym zasiewom, ziarno waśni miotającym na znękaną polską ziemię, na wspaniałym niszczycielskim podszeptom — Lwów stał zawsze przy Tobie, nietylko strażnika wszystkiej Polskij nieulekła, ale i Twoją niezłomną przyboczną straż.

Różne wichry były na to miasto — nietylko kresowe orkany wydzierały mu węgiel, szarpały zaworę wrót. Bywały tu chwile ciężkie, zawlezione ciemną okowianą, czasy posępne, zamykające dostęp nadziei. A przecie myśmy wytrwali.

Ma bowiem swój kanon serca ten, który trwa. Ma swój płomyk tajny ten, którzy wierzy. Płomyk ów dłonią od wichru ogarnia i czeka. Aż przyjdzie cisza.

Czekaliśmy długo. Odparliśmy jeden najazd i oto mieliśmy odparować wtóry. Niedobrze osechł nam jeszcze miecz ze krwi, aliści trzeba nam było przypasać go znowu. Jako, iż mieszkamy na froncie.

A dziś zjechałeś do nas Ty, jako rękojmia, iż zakus wroga odpadnie od nas trwale, iż dane nam będzie wytrwałą pracą, bezkrwawym znojem zaświadczyć miłość dla tej ziemi, której puklerzem jesteśmy i zawsze być ślubujemy. Nam przypadł twardy, kresowy los i niezwykają je-

steśmy grusznego spokoju. Jeno po wieczne czasy polskimi kresami być chcemy!

I jako stolica kresów do stóp Twoich hołd ściefim. Tobie, któremu słowo puste zawsze było dalekie, który jadłowitych pogwarów nie słuchasz i dla taniego medrkowania ucha nie masz — Tobie, któremu, zawsze miły był obozowy trud i żołnierska dyscyplina, Komeandancie miły i Wodzu, bez rachuby trud swój Polsce oddający — hołd korny miasto nasze składa,

I pozdrawia Cię jeszcze z głębi uradowanego serca, jako Naczelnika Państwa, jako prawowitą polską władzę. Od tak niedawna jeszcze niepodległym państwem jesteśmy, tak niedawno dano nam mieć własną chatę, że niewysłowne uczucie szczęścia, nieledwie szloch radości wzbiera nam w piersiach, gdy witamy swego Gospodarza.

Chlebem i solą witamy Cię, Panie i nieśmiemy Ci złote klucze serc.

Bądź pozdrowiony Wodzu nasz!

Przyjechał gość, dostoyny gość
 I bawi w murach grodu
 Krwi naszej krew i kości kość
 Naczelnij Wódz narodu.

Zwyczajem polskim chleb i sól
 Wynosim przed próg chaty.
 Powiędły kwiaty naszych pól
 Nie pora więc na kwiaty.

Lecz prawo ma do naszych serc
 Żołnierska dusza szczerą,
 Więc Lwów — ta najwierniejsza z twierdz,
 Swe serce mu otwiera.

Bądź pozdrowiony Wodzu nasz!
 Najmilszy gospodynio!!
 Patrzymy w Twą surową twarz,
 Co z myśli nam nie ginie.

Poorał na niej bruzdy ból
 I troska ostrym pługiem.

Ty wiesz, co znaczy zgrzyot mój
 W czuwaniu nocy długiem,

Patrzyłeś w swych nadziei grób
 Rycerzu Ty bez skazy,
 Gdy złość i zawiść do Twych stóp
 Rzuciła ciężkie głązy.

A teraz znowu przez Twą dłoń
 Zgromione hordy dzikie
 I na stroskaną Wodza skroń
 Całunek kładzie Nike.

Gdy wokół gra armatni huk
 I ziemia drży w tętnie
 Ty zjawiasz się jak wojny bóg
 Na sinym firnamencie

Już odwrócone losy złe
 Odżyło polskie męztwo
 Więc prowadź dzielne dzieci Twe
 Na sławę i zwycięstwo.

HENRYK ZBIERZCHOWSKI

Przetrywamy!

Lwów, 5. września.

Kresowy, serdecznie zmęczony przeżyciami ostatnich tygodni, gród nasz — gości od wczoraj w swych murach rycerza, rodem z tych, co na kresach wyrósłszy, strażnikami Rzeczypospolitej się stali: Piłsudskiego.

Miasto, co wiele przeżyło, któremu los nie szczedził ciężkich chwil — wita człowieka, na

którego dola, jakby się uwzięła, rzucając mu pod nogi wraza — i swojską dłonią przeobrzynie klody.

Miasto, które w najcięższych godzinach patrzyło śmiało, bez trwogi na niebezpieczeństwa w oczy, myśląc o obronie do ostatniego tchu — patrzy dziś z serdecznym wzruszeniem na tego, który nauczył je wiary, że niema takiego umru, którego nie przebiłaby uparta głowa.

Ukochane miasto nasze, bezcenne dla tych, którzy w nim lute dni przeżyli — zahartowane na wszelkie ataki i ciosy — wyrazi hołdu i czci temu, co wśród inwektyw i obelg nieuleknie kroczy swoją, raz obraną drogą — drogą zbawienia narodu, głuchy na rady i przestrogi, na zarzuty i złorzeczenia, zapatrzony w swój i narodu cel ostateczny: wolny żywot na własnej ziemi.

Daleki huk działań dochodzi jeszcze naszych uszu — ale my dziś, jak w naigorsze dni przeszłości i może czekające nas jeszcze w przyszłości wierzymy i wierzyć będziemy upartymi kresowami sercami naszymi — jak Ty Komendancie-Naczelniku w ostateczne zwycięstwo naszej sprawy.

Miasto, jakich niewiele w Polsce, śle bodaj czy nie największemu człowiekowi we współczesnej Europie słowa kornej podzięk — ślubując mu jego hasłem: **Przetrywamy!**

Lwów w dniu przyjazdu Naczelnika.

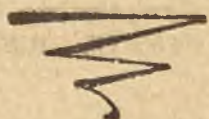
Lwów, 5 września.

(mg) Na wieść o niespodziewanym przybyciu Naczelnego Wodza, która lotem strzały rozbiegła się po mieście, urządziła wczoraj publiczność zaimprowizowane przyjęcie. Tłumy ludności zebrały się błyskawicznie na ulicach, którymi przeleżał dostojny gość i poznawszy w samochodzie oblicze Naczelnika, witały go owacyjnie huraganem okrzyków, oklasków i powiewaniem kapelusznymi. Gdy Piłsudski przybył do gmachu D. O. Genu, orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy, oraz szereg innych utworów. Do późnego wieczora cisnęło się do bram Hotelu Krakowskiego mrowie ludzi, pragnących ujrzeć ukochanego Wodza, lub przynajmniej dowiedzieć się bliższych szczegółów o jego przyjeździe do Lwowa. Na wieży ratuszowej wywieszono flagę o barwach narodowych. Dziś zapewne pomyśli i ludność o udekorowaniu miasta na tę radosną, a dawno oczekiwaną chwilę.

Naczelnik Państwa przybył do Lwowa swym samochodem wczoraj około g. 1. popołudniu w towarzystwie adiutantów i szefa kancelarii osobistej, maj. Świtalskiego, celem odbycia inspekcji frontu. Przedewszystkiem udał się do Dowództwa Frontu Południowego, gdzie spędził kilka godzin na ważkich konferencyach.

W sali Hotelu Krakowskiego odbyło się wieczorem przyjęcie na cześć dostojnego Gościa, które przeciągnęło się w dłuższą, bardzo miłą pogawędkę. W zebraniu wzięli udział ks. arcybiskup Bilewski, Dowódca Frontu Południowego gen. Jędrzejewski, Dow. Okr. Gen. Lwów gen. Lamezan, szef sztabu gen. pułk. Thulie, prezydent miasta Neumann, wiceprezydent prof. Chłamańcz, rektor prof. Halban, major Świtalski, szef II. Oddziału DOG. maj. Filipkowski i wielu innych.

Naczelnik Państwa dziś wczesnym rankiem udał się na objazdżkę frontu, a po powrocie do Lwowa około 11 w nocy wyjechał z powrotem do Warszawy.

Podpisujcie

Polską Pożyczkę Państwową!

P. Dąbał i endecja pod zarzutem zdrady stanu.

Powiat tarnobrzeski pętkuje posła Dąbala jako zdrajcę stanu

i żąda nań sądu polubownego.

Tarnobrzeg, we wrześniu.

Na zebraniu wójtów i delegatów wszystkich gmin powiatu tarnobrzeskiego dnia 1. września 1920 w Tarnobrzegu w sali „Sokoła” uchwalono następującą rezolucję:

1) Ponieważ Tomasz Dąbał, poseł na Sejm Ustawodawczy z 44 okręgu wyborczego w piśmie swoim „Jedność Chłopska” Nr. 20—22 z 8 sierpnia 1920 r., tak w artykule wstępnym pod tytułem „Spójrzcie prawdzie w oczy” jak i w innych nawołuje wyraźnie do bolszewizmu i do obalenia obecnego Rządu Rzeczypospolitej,

2) Ponieważ wyż wymieniony w mowie swej, wypowiedzianej w Sejmie w Warszawie, sesya 3, posiedzenie 166, wypowiedział się wyraźnie za bolszewizmem i do niego nawoływał, za co mu na wójcie Marszałek Sejmu głos odebrał i ogólne oburzenie na siebie w Sejmie wywołał,

3) Ponieważ poseł Dąbał czynił to w chwili, kiedy był Rzeczypospolitej był zagrożony, a nieprzyjaciel znajdował się pod bramami stolicy Państwa, cały zaś naród do obrony Ojczyzny się organizował, a przez to popełnił zdradę stanu przeciw Państwu i zawiódł zaufanie swoich wyborców, przeto zebrani dziś na wiecu Naczelnicy (wójtowie) i delegaci gmin całego pow. tarnobrzeskiego jednogłośnie uchwalają:

I. Wyrażają wotum nieufności posłowi Tomaszowi Dąbałowi z tem, że od dnia dzisiejszego więcej go za swego posła nie uważają.

II. Wzywają Sejm, ażeby natychmiast usunął posła Tomasza Dąbala z Sejmu i oddał go w ręce Sądu doraźnego.

III. Zwracają się do Władz wojskowych, ażeby te natychmiast odebrały posłowi Tomaszowi Dąbałowi rangę oficerską, której jako zdrajca Ojczyzny nosić nie powinien.

IV. Zwracają się do Prokuratury Państwa, ażeby ta pociągnęła Tomasza Dąbala do odpowiedzialności za zdradę stanu.

V. Zebrani uchwalają wotum ufności i podziękowanie posłowi Krempie za jego patriotyczne zachowanie się i nawoływanie do obrony Państwa i zapisywania Pożyczki Odrodzenia.

VI. Zebrani uchwalają przez aklamację wyrazić cześć i podziękowanie Naczelnikowi Państwa, Radzie Obrony Państwa i Rządowi na ręce Prezesa Ministrów Wincentego Witosa i Żołnierzowi Polskiemu za uratowanie Rzeczypospolitej z niewoli bolszewickiej.

Za zgodność:

Sekretarz:
W. ROJEK.

Przewodn. wiecej:
SZCZUBIAŁKA.

ZBRODNICZA ROBOTA NAR.-DEM.

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m) Od osoby świeżo przybyłej z Pł znańskiego dowiaduje się „Kurier Polski”, że agitacja prowadzona we Wielkopolsce przeciw osobie Naczelnika Państwa uławniała szczegóły natury wprost kryminalnej, najwidoczniej tolerowane przez miejscową władzę. Na wiecach, zwoływanych po miastach prowincjonalnych mówcy opowiadają o zdradzie, o sprzedaniu planów wojskowych bolszewikom itd. Naturalnie jest to robota nar.-dem. Cóż sądzić o stronnictwie — zapytuje „Kurier Polski” — które walczy podobną bronią i ponóża się do opowiadania historii opowiadanych przez kucharki. Kampania przeciw osobie Naczelnika Państwa zasługującą specjalnie na uwagę, jako obraz bezmyślności naszego społeczeństwa. Dzięki niewytłumaczonej bezkarności rozwinęła się wstrętna kampania zarzutów osobistych i uszczypliwych docinek, których owocem jest pobudzanie mas do nieposzanowania władzy najwyższego w Państwie urzędu.

I P. GRABSKI DEMENTUJE FALSZE P. GŁĄBIŃSKIEGO.

Warszawa, 4 września.

(PAT) Prezydium Rady min. komunikuje: Zgodnie z uchwałą Rady ministrów z 30. sierpnia br. podaną do wiadomości prasy za pośrednictwem P. A. T. stwierdzającą, „że żaden z ich członków nie udzielił p. Głabińskiemu wiadomości, jakoby wniosek o zawarcie sojuszu z Niemcami był postawiony na posiedzeniu Rady min. i że wniosku takiego na żadnym posiedzeniu Rady min., ani też dyskusji nad tym tematem nie było”, prezydium Rady min. zwróciło się telegraficznie do bawiącego obecnie w Paryżu w sprawach urzędowych min. skarbu p. Wład. Grabskiego o stwierdzenie tego faktu. P. min. Grabski nadesłał

z Paryża depezę, która brzmi (w tłumaczeniu), jak następuje: „Ze względu na moją nieobecność na posiedzeniu Rady ministrów łączę się zupełnie z rezolucją, którą mi zakomunikowano”. Nadto na posiedzeniu Rady ministrów 2. września 1920 złożył w tej sprawie min. aprowizacji p. Śliwiński zgodne oświadczenie, które w protokole tego posiedzenia w punkcie 2 uwidoczniło słowami: „minister aprowizacji p. Śliwiński przyłącza się do uchwały Rady ministrów wymienionej w punkcie 2 protokołu posiedzenia Rady min. z 30. sierpnia 1920”. Wobec tego powyższa jednogłośnie powzięta uchwała Rady ministrów okazuje się obecnie przyjętą także głosami obu p. ministrów Śliwińskiego i Grabskiego, którzy na posiedzeniu 30 sierpnia 1920 byli nieobecni.

Gospodarka bolszewików w Milatynie Nowym i okolicy.

Dwutygodniowa inwazyja. — Sprawiedliwość bolszewicka wobec Polaków w świetle faktów. — Kradzieże i rabunki bolszewików. — Znęcanie się nad bezbronnymi. — Rabunki dworów okolicznych. — Ofiary w ludzkiej.

Lwów, 5 września.

Od osób przybyłych z oswobodzonego przed kilku dniami Milatyna Nowego, otrzyma-

liśmy bliższe szczegóły dotyczące gospodarki bolszewików w tymże mieście i okolicy. Szczegółami tymi dzielimy się z czytelnikami.

W Milatynie Nowym i okolicy przebywało stale przez dwa tygodnie dwa treny i cztery pułki piechoty bolszewickiej. Szarańczę tę przez przez cały ten czas, mieszkańcy musieli bezpłatnie karmić pod grozą utraty życia. Kradzieże i rabunki były na porządku dziennym. Nikt nie był pewny swego mienia, bo czego nie zrabowali, to zniszczyli. Zabierano mieszkańcom rzeczy nawet pochowane i zakopane. Chłopów i żydów oszczędzano. Nie wzięto im nic i nie zrobiono żadnej szkody. Rabowano tylko Polaków i to tak dokumentnie, że ci obecnie są zupełnie zniszczeni. Nie pozostawiono im nawet owoców w sadach i warzywa w ogrodach. W Milatynie Nowym i okolicy u Polaków nie ma ani jednej sztuki drobiu, świń i bydła. gdyż to, czego nie zjedli najeźdźcy podczas swego pobytu, zabrali ze sobą, zaopatrując w ten sposób w dalszą drogę swój tren. Zabrali nawet jedną, jedyną parę koni znajdujących się w Milatynie Nowym. Chłopom za zabrane bydło płacono po 1000 rubli sowieckich za sztukę.

Jaką nienawiścią przejęci byli bolszewicy do wszystkiego co polskie i katolickie, świadczy o tem zupełne zrabowanie i zniszczenie nie tylko klasztoru OO. Misyjonarzy, ale nawet kościoła, w którym urządzili sobie miejsce ustępów.

Zakopane w piwnicy kościelnej historycznej wartości drogie wota i monstrancje z kościoła, w którym znajduje się Chrystus na krzyżu, słynący z cudów, odkopali i zabrali wywożąc jako łup ze sobą. W zrabowaną zaś część bielizny kościelnej i obrusów z ołtarzy, ubrali ciała czterech zmarłych żołnierzy bolszewickich. Do wzięcia udziału w pogrzebie tych bohaterów wolności i raju bolszewickiego, zmuszono całą ludność miasteczka. Nad grobem wygłoszono kilka mów agitacyjnych zachwalając zebrany „raj bolszewicki“.

Jak wygląda sprawiedliwość w owym „raju“, niech posłuży fakt, że chciano rozstrzelać kilku mieszkańców rzekomo za ukrwanie żołnierzy polskich. Prośby jednak w posaci kubańców — jak pogłoski krąży — ocaliły ofiarom życie.

W pierwszych tylko dniach złapali żołnierza polskiego lwowianina i tego mimo próśb mieszkańców porąbano szablami na śmierć za ogrodami na polu.

Mimo całej sfory szpiegów udało się tutaj Polakom ukryć trzech żołnierzy polskich, a jednemu rannemu żołnierzowi udało się nawet przeżyć bolszewicką inwazyję niespostrzeżenie w domu p. Waleryi Bieleckiej.

W okolicy miasteczka rabowano i niszczone tylko dwory. I tak:

W Rzepniowie zrabowali dwór Thuliego i zarąbali tamtejszego gumienego Rusina Jana Biłowusa, mówiąc: „ty je pański słuha“.

We wsi Milatynie Starym zrabowano dwór Rusina Maczugi.

W Niesłuchowie zrabowano zupełnie dwór hr. Dieduszyckiego.

W Kozłowie uległ pełnemu zniszczeniu dwór Rozwadowskiego.

W Żelechowie zniszczono kompletnie, rabując wszystko szablami, całe urządzenie kościoła.

W Busku, jak donoszą, dwór Badenich jest całkiem zniszczony. Kilkadziesiąt osób jest rannych. Oprócz tego jest kilka ofiar w ludziach. Mianowicie w Milatynie Nowym zginął od granatu jeden chłopak, a w Starym Milatynie dwie kobiety.

Wieści z Tarnopola.

Lwów, 5 września.

(u) Dnia 18 sierpnia br. odbył się — jak donosi „Hr. Dumka“ — w Tarnopolu pierwszy Zjazd przedstawicieli wiejskich komitetów rewolucyjnych. Obecnych było 106 delegatów z 60 gmin. Zjazd otworzył przewodniczący Rewkomu tarnopolskiego prof. T. Zamora (Ukrainiec lwowski) i wyjaśnił cel jego. Powitanie imieniem armii czerwonej wygłosił Asselberg, a w imieniu partii komunistycznej Mańkowski. Ten ostatni odczytał również referat na temat: „Co to jest władza sowiecka“. Po odczycie omawiano sprawy bieżące. Delegaci wysłuchali sprawozdania kierowników powiatowych oddziałów Rewkomu. W końcu delegaci w sprawozdaniach swoich z powiatu informowali się o nastrojach w powiecie i wygłaszali żądania swoich miejscowych Rewkomów.

munistycznej Mańkowski. Ten ostatni odczytał również referat na temat: „Co to jest władza sowiecka“. Po odczycie omawiano sprawy bieżące. Delegaci wysłuchali sprawozdania kierowników powiatowych oddziałów Rewkomu. W końcu delegaci w sprawozdaniach swoich z powiatu informowali się o nastrojach w powiecie i wygłaszali żądania swoich miejscowych Rewkomów.

Krótką oceną sytuacji na froncie.

(Od naszego sprawozdawcy wojskowego).

Lwów, 5 września.

Na całym froncie od granicy pruskiej do rumuńskiej wojska nasze powoła, lecz stale posuwają się naprzód.

Dnia 1. września zajęliśmy Suwałki.

Budujemy, nie zważając na poniesione straty, uzupełniwszy swe nadwątlone siły piechotą, próbował jeszcze raz przeć do uderzenia w kierunku

ku południowo-wschodnim od Hrubieszowa. Zamiaty te jednak zostały szybko udaremnione.

Należy podziwiać nieustraszoną energię tego bolszewickiego pretoryana, który, poniosłszy tak poważne straty, ma jeszcze dosyć chęci, aby próbować szczęścia prawie w tym samym miejscu.

Wzmoczone walki na odcinku lwowskim wskazują na przenoszenie się ciężkości całej akcji na południe. Nieprzyjaciel za wszelką cenę stara się utrzymać na każdej z zajętych pozycji, pragnąc widocznie uzyskać w ten sposób możliwość do działań zaczepnych. W niektórych miejscach, jak na przykład na odcinku zajmowanym przez armię gen. Pawlenki, udało się bolszewikom uzyskać nie wielkie sukcesy. Armia ukraińska, która posunęła się już nieco na północno-wschód od Dniestru, zmuszona była cofnąć się na Dniestr.

Na odcinku na wschód od Lwowa walki mają przebieg dla nas pomyślny. Po sforsowaniu linii rzeki Gniłej Lipy, nasze oddziały posuwają się naprzód.

Brotis.

Belz, Krasne, Przemyślany odzyskane!

Linia naszego frontu idzie Bugiem i Gniłą Lipą!

Lwów, 5 września.

W. II. Sztabu D. O. G. informuje:

Belz, który nieprzyjaciel potrafił przedwczoraj opanować został z powrotem odebrany. Nieprzyjaciel odrzucony na Krystynopol. Oddziały nieprzyjacielskie, które przekroczyły Bug pod Dobrotworem zostały rozbite i wyrzucone za Bug, przyczem zdobyto jedno działo, 6 karabinów maszynowych i dużo materiału wojennego, jakoteż wzięto jeńców.

Oddziały nasze zajęły wczoraj po ciężkich walkach Krasne i Przemyślany. Linia nasza przebiega obecnie od Kamionki Strumi-

lowej wzdłuż Buga przez Krasne, Olszanice, Przemyślany i dalej wzdłuż Gniłej Lipy.

Ataki nieprzyjacielskie na grupę gener. Pawlenki zostały odparte.

Ponieważ powyższe informacje otrzymaliśmy zbyt późno wczoraj w południe, zdołaliśmy je podać tylko w części nakładu „Gazety Wieczornej“, powtarzamy je więc obecnie dla zakomunikowania (PAT). W nocy z 1 na 2 wrześn. wojska litewskie — red. „Gaz. Por.“)

Wojska litewskie zaatakowały nasze oddziały bez wypowiedzenia wojny!

Przekroczyły one linie Curzona.

Komunikat Sztabu generalnego.

Warszawa, 4. września.

Oddziały jazdy naszej w rejonie Sejny-Suwałki-Augustów zostały zaatakowane przez wojska litewskie, które działając w porozumieniu z bolszewikami, przekroczyły bez wypowiedzenia wojny linie Curzona.

W rejonie Brześć Litewskiego 3 dyw. Legionów w walce pod Czernawcami, wzięła około 200 jeńców i kilka karabinów maszynowych.

Między Włodawą a Dubienką nieprzyjaciel w paru miejscach atakował nasze pozycje, dążąc do sforsowania linii Bugu. Wszystkie ataki ze stratami dla nieprzyjaciela odparto.

Stwierdzono, iż pod Bereźcem oddziały nieprzyjacielskie atakowały pod presją karabinów

maszynowych, ustawionych na ich tyłach i kierowanych przez komunistów.

W walkach pod Łaszczowem jazda nasza wzięła około 100 jeńców. Wyróżnił się szwadron 1 p. ułanów pod wodzą por. Nowaczyńskiego, zdobywając w szarży 4 kulomioty.

W rejonie Belza oddziały nasze przełamując w dalszym ciągu opór nieprzyjaciela, posuwają się naprzód.

Na wschód od Lwowa po ostrej walce obsadziliśmy stację węzłową Krasne. Od Gołogóra po Rohatyn, a dalej wzdłuż Dniestru walki o charakterze lokalnym.

Naczelne Dowództwo W. P.
Sztab Generalny.

Litwa rozpoczęła z nami wojnę!

Suwałki, 4. września.

W nocy z 1. na 2. września wojska litewskie wprowadzając w akcyję karabiny maszynowe i artylerję, zaatakowały nasz 16 p. ułanów w Sejnach i szwadron 7 p. ułanów w Lipowie. Według wiadomości, jakie zdołano zebrać, mają one rozkaz szybkiego posunięcia się na Augustów. Ze

strony wojskowej polskiej nie dano żadnego powodu do tego rodzaju akcji, a linia prowizor. granicy polsko-litewskiej, nakreślonej przez ententę, nie tylko nie była przez wojska polskie przekroczone, ale nawet osiągnięta. Wojska litewskie zajmują obecnie poza linią granicy polsko-litewskiej linie Głby, Sejny, Klejwy, Gliniec i Lipowo,

Litwa proponuje linię demarkacyjną Grabowo-Augustowo-Szczuczyn?

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m) Z Londynu sygnalizują: Przedstawicielstwo litewskie w Londynie rozesłało ko-

munikat, w którym donosi, że Polacy pod Augustowem zaatakowali Litwinów i posuwają się w kierunku na Sejny. Rząd litewski zwrócił się do

PAMIĘTAJMY O PLEBISCYDZIE
Datki na plebiscyd przyjmuje Komitet Obrony Kresów Zach., Lwów, pl. Maryacki 10

ządu polskiego z propozycją utworzenia linii demarkacyjnej Grabowo-Augustowo-Szczuczyn.

WROGIE STANOWISKO LITWY?

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m) Z Kopenhagi telegrafują: Dzienniki niemieckie przepełnione są wiadomościami o konflikcie polsko-litewskim. Donoszą one między innymi, że wojska litewskie w odwet za zalecie Augustowa, bombardowały to miasto z aeroplanów, zaś rząd litewski wydał misję wojskową polską z Kowna.

RZĄD LIT. ZAŻAŁ WYJAZDU MISJI POLSKIEJ Z KOWNA.

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m) „Berl. Tageblatt“ donosi z Kowna: Rząd litewski oświadczył misji wojskowej polskiej w Kownie, że dalsza jej obecność jest bezcelowa wobec tego, że wojska polskie zajęły Augustów i Suwałki. Misja wojskowa polska wyjechała z Kowna do Warszawy. Komunikat litewskiego sztabu generalnego z dnia 1 września donosi, że wojska litewskie cofają się na południe od

Maryampola, przyczem przyszło do potyczek z wojskami polskimi, w których byli po obu stronach ranni.

SYTUACJA DYPL.-MILITARNA KOMPLIKUJE SIĘ.

Warszawa, 4 września.

(PAT.) „Przegląd Wieczorny“ omawiając podstępny atak wojsk litewskich w Sejnach i Lipowie, pisze: Wypadki te są niewątpliwie bardzo nieszczyśliwymi i komplikują niezmiernie sytuację militarną i dyplomatyczną Polski. To, że wojska litewskie samowolnie bez żadnego upoważnienia ze strony ententy stają na linii Głby, Sejny, Klejwy, Iglowiec, Lipowo, wewnątrz terytoriów bezsprzecznie przyznanych Polsce przez ententę i rozpoczynają nawet akcję zaczepną, jest rzeczą nie do zaakceptowania. Wzmożone z takim trudem, Polska gorąco pragnie pokoju i przyjaźni z Litwą kowieńską i zawsze gotowa jest rozważać wszystkie drogi, które do tego pokoju mogą prowadzić, nie można jednak od niej wymagać, aby tolerowała samowolną akcję, przeprowadzającą w drodze siły zbrojnej wszelkie uroszczenia nacjonalizmu i szowinizmu litewskiego.

Przed rokowaniami w Rydze.

Sprawa ukr. nie będzie poruszana.

Przygotowania do wyjazdu na konferencję ryską.

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m) Rząd polski otrzymał wiadomość, że reszta naszej delegacji pokojowej, która wyjechała z Mińska, ma przekroczyć linię bojową w sobotę o godz. 5 popoł., niewiadomo jednak czy termin ten będzie dotrzymany, albowiem bolszewicy przy przejściu granicy czynią zawsze trudności. Należy przecież oczekiwać, że delegacja przybędzie dziś wieczorem do Brześcia lit., gdzie przenocuje, poczem w ciągu niedzieli przybędzie do Warszawy. Równocześnie czynią przygotowania, aby delegacja nasza mogła wyjechać do Rygi najpóźniej w środę przyszłego tygodnia.

Specjalna komisja obraduje w dalszym ciągu nad ustaleniem odpowiedzi na warunki bolszewickie, których treść jest już znana. Jak słychać z naszej strony sprawa ukr. nie będzie poruszana. Dzisiejsze posiedzenie R. O. P. odbywa się pod przewodnictwem premiera Witosa wobec wyjazdu Naczelnika Państwa do Lublina. Gdyby komisja nie ukończyła dziś swych prac, odbędzie się jutro, w niedzielę, ponowne posiedzenie ROP. Rząd nasz oczekuje od p. Kamienieckiego z Rygi odpowiedzi w sprawie poleconych mu przygotowań dla delegacji polskiej.

PRZYGOTOWYWANIE WARUNKÓW POKOJOWYCH.

Warszawa, 5 września.

(Telef.) (m). Jak słychać, warunki pokojowe dla Rosji sowieckiej opracowuje komisja, złożona z wiceprezydenta ministrów Daszyńskiego, ministra spraw zagr. Sapięha, ministra spraw wewn. Skulskiego, min. wojny Sosnkowskiego, prezesa polskiej komisji pokojowej Dąbskiego i członków delegacji Barlickiego, Grabowskiego i Kernika.

SKŁAD DELEGACJI POKOJOWEJ NIE ZMIENI SIĘ.

(Telef.) (m). Potwierdza się wiadomość, że w składzie polskiej delegacji pokojowej nie nastąpi zmiany. Nie jest jednak wykluczone, że w trakcie rokowań uda się do Rygi minister spraw zagr. Sapięha i będzie w czasie swego pobytu w Rydze przewodniczył polskiej delegacji.

O pośrednictwo Polski między dwoma Ukrainami.

Lwów, 5 września.

(u) Omawiając sprawę uznania niezawisłości Ukrainy sowieckiej (radiańskiej), poruszonej na konferencji pokojowej w Mińsku, podaje „Wpered“ projekt godny poważnej dyskusji.

„Nie ulega wątpliwości — pisze „Wpered“, że sprawa suwerenności ukr. republiki radiańskiej przyjdzie jeszcze raz na porządek dzienny podczas pertraktacji w Rydze i delegacja polska musi jasno i niedwuznacznie odpowiedzieć se, czy uznaje suwerenność ukr. radiańskiej republiki nie tylko de facto, lecz także prawnie. Delegacja polska otrzyma bez wątpienia w tym kierunku wskazówki od rządu. Pytanie tylko, czy Polska uzna faktycznie i prawnie suwerenność ukr. republiki radiańskiej? Wiadomo, że Polska miała dotychczas inną koncepcję w sprawie niezawisłości państwa ukraińskiego. Koncepcja ta związana była z Ukraińską Narodną Republiką i jej naczelnym rządem z Peturą na czele. Czy dla podtrzymywania starej koncepcji polskiej w sprawie suwerenności ukr. republiki zerwie Polska pertraktacje i nie zawrze pokoju, o tem należy wątpić. Lecz chociaż stanowisko Polski wskutek moralnych zobowią-

zań wobec Petury jest ciężkie, to przecież nie bez wyjścia. Wyjście z tej sytuacji byłoby dla Polski takie, że ona mogłaby wziąć na siebie odpowiedzialność pośrednika, w porozumieniu między dwoma rządami republiki ukraińskiej i to mogłoby nastąpić już podczas pertraktacji w Rydze. Dalej wywodzi „Wpered“, że uznaniem suwerenności ukr. republiki radiańskiej i pomocą dyplomatyczną przy pogodzeniu i uspokojeniu Ukrainy, Polska oddałaby największą przysługę narodowi ukraińskiemu i państwowości ukraińskiej. Przytem — pisze dalej „Wpered“ — nie powinna odstraszać Polski forma obecnego rządu radiańskiego na Ukrainie, ani jej związek z Rosją sowiecką. Forma i treść rządu na Ukrainie, to wewnętrzna sprawa Ukrainy, to sprawa, która stoi wobec szeregu ewolucji, nie dających się dzisiaj przewidzieć, to sprawa przed rozwiązaniem której stoi nie tylko sama Ukraina, lecz prawie wszystkie nowożytnie państwa. Także związek Ukrainy z Rosją sowiecką, jest ewolucyjnym, wewnętrznym pytaniem samej Ukrainy. Sowicka forma federacji czy związku, dopuszcza rozwiązanie tej federacji czy związku, o ile on nie be-

dział odpowiadać interesom i woli narodu. Zresztą, na wypadek nieutrzymania się systemu sowieckiego w Rosji, Ukrainę nie obowiązywałoby dotrzymanie sojuszu z Rosją sowiecką. Zresztą staje się wielkim pytaniem, czy sama Polska i przyczyn ekonomicznych i politycznych kombinacji, głównie pod wpływem Francji nie wejdzie w pewnego rodzaju sojusz z Rosją?”

Rząd polski dyskutuje z Ameryką o linii Curzona.

Warszawa, 5 września.

(Telef.) (m). „Matin“ donosi z Waszyngtonu, że ogłoszenie odpowiedzi polskiej na notę amerykańską opóźniło się z powodu nowej korespondencji między rządem polskim i amerykańskim. Sądzą, że ta korespondencja dotyczy kwestyi, czy wojska polskie mają pozostać na swoim miejscu, gdzie się obecnie znajdują, czy wogóle nie mają przekraczać linii Curzona lub też czy mają ścigać bolszewików, a odniósłszy zwycięstwo, cofnąć się na linię wyznaczoną przez Radę Najwyższą.

Balfour wysłał odpowiedź na notę Cziczeryna.

Warszawa, 5 września.

(Telef.) (m) Z Londynu sygnalizują: „Patriot“ podaje odpowiedź Balfoura na notę Cziczeryna w sprawie pokoju z Polską. Ma ona już być gotową i będzie przesłana dziś do Moskwy. W odpowiedzi tej Balfour zaznaczył, że przyjął do wiadomości zmianę stanowiska sowiektów w sprawie milicyi robotniczej w Polsce. Jednocześnie Balfour oświadczył, że obowiązkiem obu kontrahentów jest jak najszybsze podjęcie rokowań bądź w Rydze, bądź też w innym miejscu, w którym będzie można uniknąć powtórzenia się godnych polemowania zajść, które niejednokrotnie miały miejsce w Mińsku.

SOJUSZU POLSKI LITWY I UKRAINY PRAGNIE GEN. DELACROIX.

Paryż, 4 września.

(PAT.) Havaś Gen. Delacroix omawiając w „Temps“ zwycięstwa polskie, pisze między innymi: Sowiety Dczyły, że przywrócić Niemcom i Rosji granice z roku 1914. Następstwem tego byłoby podporządkowanie Rosji Polsce, Ukrainy i Litwy, oraz zniszczenie traktatu wersalskiego. Granice tych nowych państw powinny być tego rodzaju, ażeby należycie zabezpieczyły ich niezawisłość i przyczyniły się do złączenia powyższych państw przeciwko bolszewikom, w których interesie leży utrzymanie rozdziału między nimi.

SUKCESY POLITYCZNE MILLERANDA.

Paryż, 4 września.

(PAT.) Havas. Były prez. min. Barthou pisząc w „Annales Politiques et Littéraires“ o zwycięstwach polskim stwierdza, że Millerand może ze szlachetną dumą być przekonany, iż część uznania narodu polskiego jemu się należy. Millerand nie wyrzekł się swej polityki w chwilach, gdy się zdawało, że ona jest zgubna. Millerand wiedział do czego dąży i dążył do celu wytrwale. Stanowczość Milleranda przyczyniła się do zwycięstwa Francji, z którego wynika korzyść dla światowego pokoju.

„TIMES“ O ZAŁATWIENIU KONFLIKTU POLSKO-ROSYJSKIEGO.

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m) Z Londynu donoszą: „Times“ w artykule wstępnym podtrzymuje tezę pokojowego nie zaś orężnego załatwienia sporu polsko-bolszewickiego. Jednocześnie „Times“ zaznacza, że pewna swoboda działania ze strony Polski, wynikająca z konieczności obrony, nie pozostaje w sprzeczności z zasadami traktatu wersalskiego.

N A D E S Ł A N E.

4276

Nadto doborowe uzupełnienie progr.
Następne przedstawienie dla P. T. Publiczności cywilnej **we czwartek 9-go b. m.**

Dziś po raz ostatni Sensacyjny dramat w 4-ach aktach
z **HENNA PORTEN** w gł. roli p. t.

W I N A

TRWAŁSZE PODSTAWY ZWYCIĘSTW POLSKICH.

Paryż, 4 września.

(PAT.). Havas. Dziennik paryski stwierdza, że wskutek klęski Budiennego, zwycięstwo polskie uzyskało jeszcze trwalsze podstawy.

„DAILY HERALD” ATAKUJE P. P. S.

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m). Bolszewizujący „Daily Herald” rozpoczął serię artykułów, zwróconych przeciw polskiej partii socjalno-demokratycznej, którą oskarża o utrzymywanie stosunków ze zwolennikami caratu, popieranie interesów obszarników, oraz o popieranie niewoli chłopów ukraińskich i białoruskich. Oprócz tego „Daily Herald” zarzuca socyjalistom polskim krzewienie antysemityzmu i czyni ich odpowiedzialnymi za cały szereg pogromów żydowskich, które rzekomo miały miejsce w Polsce i na Ukrainie.

BOLSZEWICY TRZYMALI DZIENNIKARZY AMERYKAŃSKICH POD STRAŻĄ.

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m) Z Nowego Jorku telegrafują, że

dzienniki amerykańskie zamieszczają obszernie sprawozdania korespondentów z Mińska o traktowaniu, jakiego doznali tam dziennikarze amerykańscy, których trzymano pod strażą. Korespondenci stwierdzają, że władze sowieckie uniemożliwiały polskiej stacji radiotelegraficznej kontakt z Warszawą.

PERFIDYA BOLSZEWICKA.

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m). Ze sfer wojskowych informują, że po przybyciu delegacji sowieckiej do Londynu, prasa angielska przyniosła fotografie ofiar czerezwyczajki w Żytomierzu i Kijowie i zamieszcza wyjaśnienie, że są to ofiary znęcania się żołnierzy polskich nad żołnierzami armii czerwonej. Jest to objaw perfidnego zachowania się bolszewików.

ŁOTWA RATYFIKUJE TRAKTAT Z ROSYĄ.

Ryga, 4 września.

(PAT.). Łotewskie zgromadzenie ustawodawcze uchwaliło dziś wieczorem jednomyślnie ratyfikację traktatu pokojowego z Rosyą.

Petersburg, Samara i Brańsk przeciw sowietom.

Marynarze i Krasnoarmiejcy odnawiają posłuszeństwo!

Warszawa, 5 września.

(Telef.) (m) Z Helsingforsu donoszą, że w Petersburgu, Samarze, Brańsku i innych miejscowościach wybuchły strąki, skierowane przeciwko władzom sowieckim. Marynarze i oddziały armii czerwonej, znajdujące się w Petersburgu, rzeko-

mo odmówiły posłuszeństwa. W gubernii samarskiej żołnierze czerwoni przeszli na stronę powstanców. Podobnie w gubernii kurskiej władze sowieckie przewidując powstanie, ogłosiły stan wojenny.

„PRECZ Z LENINEM I TROCKIM!”

Warszawa, 5 września.

(Telef.) (m). Z Helsingforsu donoszą: Wedle doniesień estońskiej Agencji tel. wzdłuż Wołgi operuje armia pod komendą hetmana kozackiego w sile 80.000 ludzi. Hasłem tej armii jest: „precz z komunistami i żydami, precz z Leninem i Trockim”.

OFICEROWIE NIEM. JADĄ DO WRANGLA.

Warszawa, 5 września.

(Telef.) (m) Do paryskiego „Tempsa” dono-

szą z Berlina, że szereg oficerów niemieckich wraz z osobistościami świata politycznego rosyjskiego udało się do połudn. Rosyi, aby współdziałać z Wranglem. Pismo franc. dodaje, że przedstawiciel bolsz. w Berlinie Kopp dowiedziawszy się o tem, nie krył zadowolenia.

ODESSA OBLEGANA.

Wiedeń, 4 września.

(PAT.). BK. z Londynu. Dział. Tel. donosi o operacjach armii Wrangla: Jak słychać, Odessa jest oblegana.

Rosya wobec katastrofy głodowej.

Warszawa, 5 września.

(Telef.) (m) „Izwestia” sowieckie w czarnych barwach przedstawiają czasy, jakie czekają Rosyę w tym roku. Niebawem posucha obróciła

w niwecz wszelkie nadzieje na lepsze zbiory. Najbliższym zadaniem rządu sowieckiego musi być zastosowanie jak najdalej idących środków samopomocy i oszczędności.

PRZYCZYNY POŻARU ARSENAŁÓW SOW.

Warszawa, 5 września.

(Telef.) (m). Opublikowany został rozkaz rewolucyjnej sowieckiej rady wojennej w Moskwie z powodu pożaru w arsenale we Wiazmie. Pożar wybuchł wskutek niedbalstwa zarządu. Śledztwo ustaliło winę 136 osób, w tem wszystkich wyższ. urzędników. Pożar ten uważany jest za akt wrogi republice sowieckiej ze strony agitatorów ententy i Polski. Na podstawie wyroku doraźnego rozstrzelano 14 winnych, w tem cały zarząd, reszta zaś winnych skazano na 15 lat więzienia.

LITWINÓW NIE APROBOWANY PRZEZ RZĄD WŁOSKI.

Warszawa, 5 września.

(Telef.) (m). Z Rzymu donoszą: Litwinów desygnowany na zastępcę rządu sowieków we Włoszech, jako następcę Wazowskiego, nie uzyskał aprobaty rządu włoskiego, ponieważ Litwinów za propagandę bolszewicką został poprzednio usunięty z krajów koalicyjnych.

LITWINÓW WRACA DO ROSYI.

Sztokholm, 4 września.

(PAT.). Havas. Litwinów wyjechał z Kopenhagi do Rosyi.

Sytuacja w Gdańsku.

Kiedy sir Tower ustąpi?

Gdańsk, 4 września.

(PAT.) Komisarz ententy Tower czyni przygotowania do zupełnego opuszczenia Gdańska. Dzienniki niemieckie piszą, że Tower będzie obecny przy ukonstytuowaniu się wolnego miasta, poczem odda urządowanie nowemu komisarzowi mianowanemu przez Ligę Narodów.

SIR TOWER DO KONSTYTUANTY GDAŃSKIEJ.

Gdańsk, 4 września.

Komisarz ententy Tower zwrócił się do konstytuandy gdańskiej z pismem o wybór 3 osobistości, mających wejść w skład delegacji gdańskiej, o ile delegacja taka zostanie wezwana przez radę ambasadorów do udziału w rokowaniach w Paryżu. 2 z tych osobistości ma otrzymać od konstytuandy gdańskiej upoważnienie do podpisania konwencji polsko-gdańskiej.

LORD ADMIRALICJI ZJEDZIE DO GDAŃSKA.

Gdańsk, 4 września.

(PAT.) Pisma tu, donoszą, że pierwszy lord admiralicji Long, przyjeżdża do Gdańska w przyszłym tygodniu.

DWA KRAŻOWNIKI W DRODZE DO GDAŃSKA.

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m) Z Londynu sygnalizują: Dwa krażowniki angielskie pod wodzą admirała Ergysona wyruszyły w drogę do Gdańska.

ODEZWA SPARTAKOWCÓW GDAŃSKICH.

Gdańsk, 4 września.

(PAT.) Na ulicach miasta rozlepiono nową odezwę, podpisaną przez tu, zwazek spartakowców, wzywającą robotników do zaniechania pracy przy transportach do Polski. Odezwa ta nazywa postawienie robotników co do podjęcia pracy, zdradą wobec Rosyi sowieckiej.

Więści z Warszawy.

TREŚĆ UKŁADU GOSP. POLSKO-FRANC.

Paryż, 4 września.

(PAT.) Omawiając przyjazd do Paryża polskiego ministra skarbu, stwierdza „Echo de Paris”, że według jego informacji oczekiwany układ gosp. francusko-polski będzie dotyczył przede wszystkim eksportu polskiego do Francji, zwłaszcza nafty i cukru.

MINISTER NARUTOWICZ POWRÓCIŁ.

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m) Minister robót publicznych Narutowicz powrócił wczoraj ze Szwajcaryi do Warszawy.

AMBASADOR STANÓW ZJEDN. SKŁADA WIZYTY.

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m) Ambasador Stanów Zjedn. Gibson złożył wizytę prez. ministrów Witosowi i wiceprezesowi ministrów Daszyńskiemu.

OBJAZD INSPEKCYJNY PREZESA URZĘDU ZIEMSKIEGO.

Warszawa, 4 września.

(Telef.) (m). Prezes głównego urzędu ziemskiego Wilkoński udał się na dłuższy objazd do Krakowa, Przemyśla i Lwowa celem przekonania się o rezultacie dotychczasowych prac organizacyjnych, oraz omówienia dalszych projektów działalności we wszystkich 3 urzędach okręgowych ziemskich, będących w stadium organizacji.

ROZPORZĄDZENIE O ZNIESIENIU SĄDÓW DORAŻNYCH NIE OGŁOSZONE.

Warszawa, 5 września.

(Telef.) (m) „Robotnik” donosi: Rząd zamierzał w piątek ubiegłego tygodnia ogłosić rozporządzenie znoszące sądy dorażne za dezerceję dla tych żołnierzy, którzy powrócą do swoich oddziałów. Rozporządzenie to jednak do tej chwili, jak dodał „Robotnik” — nie zostało ogłoszone.

Francya a Niemcy.

Niema mowy o złagodzeniu żądań Francyi.

Berlin, 5. września.

(Telef.) (m). Wedle „Tempsa“ Millerand oświadczył Mayerowi, przedstawicielowi Niemiec we Francyi w sposób stanowczy, że niema mowy

o złagodzeniu żądań Francyi z powodu wydarzeń wrocławskich. Niespełnienie żądań francuskich musiałoby doprowadzić do ponownego konfliktu.

FRANCYA ZASTRZEGA SOBIE WOLNĄ RĘKĘ W RAZIE ODMOWY NIEMIEC.

Warszawa, 5. września.

(Telef.) (m) Rząd francuski zawiadomiał radę ambasadorów, że w razie odmówienia przez Niemcy żadanego zadośćuczynienia za wydarzenia wrocławskie, zastrzega sobie swobodę decyzji pod względem militarnym i politycznym.

SENSACYJNE DOKUMENTY KOMPROMITUJĄCE RZĄD BERLIŃSKI.

Warszawa, 5. września.

(Telef.) (m). W sferach politycznych Paryża wywołały wielką sensację znajdujące się w posiadaniu ministerstwa spraw wojskowych dokumenta kompromitujące bardzo rząd berliński. Dokumenta te dowodzą, że rząd berliński wysłał specjalnych agentów, którzy mieli wywołać strajk w kopalniach zagłębia Saary.

Niemcy przyjęły warunki francuskie!

Bytom, 4. września.

(PAT.) Wedle dzisiejszych depesz z Berlina, rząd niemiecki zdecydował się spełnić warunki noty francuskiej w sprawie wypadków wrocławskich, domaga się jednak przedłużenia terminu ukarania winnych oraz odstąpienia od żądania, by sam kanclerz miał się zjawić w poselstwie dla wyrażenia ubolewania. Załatwienie tej formalności miałyby do końca min. spraw zagr. Rząd niemiecki prosi również o cofnięcie żądania wydalenia z armii niemieckiej kapitana Arnima, gdyż wedle zeznań świad-

ków nie on spowodował demonstracje wojsk przed poselstwem francuskim w Berlinie. Wedle listów niemieckich, do Berlina do 3 bm. nie nadeszła jeszcze odpowiedź Francyi na notę niemiecką. Wedle pogłosek prasowych, rząd francuski skłonny jest podobno do zrezygnowania z przeprosin samego kanclerza i godzi się na przeproszenie przez ministra spraw zagr. Odpowiedzi rządu francuskiego oczekują w Berlinie z wielkim napięciem.

Z obrad niem. komisji spr. zagr.

Bytom, 4. września.

(PAT.) Dnia 2 b. m. obradowała w Berlinie parlamentarna komisja spr. zagr., która zaakceptowała projekt odpowiedzi rządu niemieckiego na notę francuską. Komisja poleciła rządowi wypracować natychmiast statut samorządu dla G. Śląska w ramach państwowych.

Rząd francuski rezygnuje z przeproszenia kanclerza.

Paryż, 4. września.

(PAT.) Havas. Minister spr. zagr. otrzymał

urzędowe zawiadomienie rządu niemieckiego, że wszystkie żądania francuskie dotyczące wypadków we Wrocławiu, zostały przyjęte. Rząd francuski uznając trudności wynikłe z ustroju państwowego, godzi się aby ubolewanie rządu niemieckiego z powodu powyższych wypadków wyrazili ambasadorowie i ministrowie spraw zagr. i wewn. a nie kanclerz Rzeszy.

CZAS
odnowić przedpłatę!

Układ czy tylko nawiązanie stosunków między Francją a Węgrami.

FRANCYA NAWIAZUJE STOSUNKI Z WĘGRAMI.

Lyon, 4. września.

(PAT.) Radio. Prasa donosi, że Francya nawiązuje z Węgrami ożywione stosunki handlowe. Wbrew rozpowszechnianym pogłoskom, stosunki handlowe we francusko-węgierskie nie były przedmiotem umowy, podpisanej przez przedstawiciela Francyi, zostały one jednak podjęte za zgodą rządu węg.

REWELACYE „ARBEITER ZTG.“

Wiedeń, 4. września.

(PAT.) B. K. „Arb. Ztg.“ zajmuje się rewelacyami „Matina“ co do zbliżenia franc.-węgierskiego i podaje, że układ między Węgrami a Francją został zawarty w Gödöllö i upoważnia Węgry do wkroczenia do Austrii i obsadzenia Wiednia, gdy by Austria chciała się przyłączyć do Niemiec, albo gdyby we Wiedniu wybuchły zaburzenia bolszewickie. Dalej twierdzi „Arb. Ztg.“, że w zamian za pomoc wojskową przeciwko Rosyi obiecała Francya Węgom koncesyi terytorjalnych

na koszt Austrii, Jugosławii i Czecho-Słowacyi. Traktat zawarty w Gödöllö został wprowadzicie podpisany, ale nie jest jeszcze ratyfikowany.

Posel węgierski w Wiedniu zaprzecza.

Wiedeń, 4. września.

(PAT.) „Neue Freie Presse“ zamieszcza oświadczenie posła węgierskiego we Wiedniu Dr. Gracza, który powiedział: Doniesienie o traktacie między Węgrami a Francją jest zupełnie nieprawdziwe a także doniesienia Matina są w wielu szczegółach mylne. Prawdą jest że Węgry pragnęły uruchomić swoje życie gospodarcze i skorzystać z kapitału francuskiego. Co się tyczy zbliżenia między Węgrami a Rumunią, to wiadomo obecnie tylko tyle, że król rumuński ma wysłać swego przedstawiciela do Budapesztu, co jednak dotychczas nie nastąpiło. O oddaniu Temeszwaru Węgom przez Rumunię nic nie wiadomo. Wkońcu zaznacza Dr. Gratz że zbliżenie się Francyi i Rumunii do Węgier, nie zawiera żadnego ostrza przeciw państwom sąsiednim.

PRZYMIERZE JUGOSŁOWIAŃSKO-GRECKO-RUMUŃSKO-CZESKIE.

Wiedeń, 4. września.

(PAT.) B. K. z Lublany. Wedle doniesień z Bukaresztu, uda się serbski regent ks. Aleksander w towarzystwie premiera do Bukaresztu. Jednocześnie obecność Venizelosa ma na celu utworzenie przymierza Jugosłowiańsko-grecko-

rumuńskiego, Czecho-Słowacya z góry przygotowuje przystąpienie do tegoż.

PROCES O ZDRADĘ STANU W ZAGRZEBIU.

Warszawa, 5. września.

(Telef.) (m) Z Zagrzebia telegrafują: Władze wdrożyły postępowanie o zdradę stanu przeciwko Iwanowi Frankowi, Władysławowi Staksowi i

Emanuelowi Goliardiemu z powodu dążenia do utworzenia samodzielnej Chorwacyi.

REPREZENTANT SINFEINISTÓW WYDALONY Z PARYŻA.

Wiedeń, 4. września.

(PAT.) B. K. z Berlina. Jak się dowiaduje Reuters z Rotterdamu, zażądał rząd francuski od przedstawiciela sinfeinistów Duffe'go w Paryżu, aby opuścił Paryż w przeciągu 24 godzin.

L. GEORGE DBA O... MNEJSZOŚCI NARODOWE.

Paryż, 4. września.

(PAT.) (Havas). „Matin“ donosi: że stan zdrowia burmistrza miasta Cork bardzo się pogorszył, oraz że pojawiły się u niego wstąpienia moralne. „Journal“ donosi, że od Lloyd'a George'a nadeszła telegram z oświadczeniem, iż w dyspozycjach dotyczących burmistrza nie będzie żadnych zmian.

Sny Habsburga.

Paryż, 4. września.

(PAT.) Havas. „Matin“ dowiaduje się z Genewy, że były cesarz austr. prowadzi w dalszym ciągu życie spokojne, śledzi jednakże wydarzenia, zwłaszcza wypadki w Austrii i na Węgrzech. Jest rzeczą pewną, że wielu jego stronników pracuje nad powrotem jego na tron. Dziennik przypuszcza, że Karol obejmie stanowisko Hortyego. Stać się to jednakże może tylko wtedy, gdy rząd węgierski doprowadzi do końca swoją misję pokojową. Przypuszczają, że jest wątpliwem czy ententa zgodziłaby się na to.

Z DNIA.

DAJMY, DAJMY PAPIEROSA!

(Prolog lotnego kabaretu, co dziś obleci miasto, zbierając mareczki na tytoń dla żołnierzy).

Obywatele!

Nie będę gadać wiele,
Gdy nikt nie płaci za to,
Lecz krótko węzłowato
W prologu moim właśnie
Tej zbiórki cel wyjaśnię.
Powracam właśnie z frontu
Z każdego rowów kątu
Krzyk leci pod niebiosa:
Dajcie nam papierosa!!
W wraźnym ogniu armatnim
Wśród wilgoci i błota,
Co do kości przenika,
To jedyna tęsknota
Polskiego żołnierzyka.

Czy wy wiecie panowie
Śpiący w ciepłych pierzynach
Czem jest dymek błękitny
W nocy długich godzinach
Kiedy moknie się w rowie,
A śmierć zęby wyszczerza?
Dym to szczęście żołnierza,
Dym to nektar dla duszy
To osłoda jedyna
Wśród najgorszych katuszy.
A więc temu co nas broni
Przed kozaka ostrym nożem,
Dla którego rów mieszkaniem
A wilgotna ziemia lożem,
Nad którego młodą głową
Ciągłe śmierci dzwoni kosa
Dajmy, dajmy papierosa!
Niechaj kurczy, niechaj pali
Niechaj ma spokojne nerwy
I niech dalej tak bez przerwy
Bolszewików w skórę wali
Grosz na taki cel rzucony,
To kamyczek do obrony
To dobrego serca rosa.
A więc panie i panowie
Tym, co za nas giną w rowie
Dajmy, dajmy papierosa!!

Nemo!

